

Ügyiratszám: MN/13963-8/2016.

Ügyintéző: **személyes adat**

Email: **személyes adat**

Tárgy: a kiskorúakra vonatkozó törvényi rendelkezések megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

949/2016. (VII. 19.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a Prodo Voice Studio Zrt.-vel (1138 Budapest, Népfürdő u. 22/B., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Music FM adón 2016. január 15-én 6.00 órától sugárzott Önindító című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatári kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó törvényi rendelkezéseket, ezért a Médiaszolgáltatót

100 000 Ft, azaz egyszázezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Médiatanácsához (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács hivatalból vizsgálta a Médiaszolgáltató Music FM adójának 2016. januári médiaszolgáltatását.

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzés során felmerült az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése a

Médiaszolgáltató Music FM adóján 2016. január 15-én 6.00 órától sugárzott Önindító című műsorszámmal kapcsolatban.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (1) bekezdése alapján a Médiatanács az Mttv. 182. § ba) pontjában foglalt hatáskörében 2016. május 31-én hivatalból hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben: a Ket. 29. § (3) bekezdése szerint az 589/2016. (V. 31.) számú, MN/13963-4/2016. ügyiratszámú végzésében tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a hatósági ellenőrzés megállapításairól és a Ket. 51. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról, valamint a Ket. 68. § (1) bekezdés alapján az iratbetekintés lehetőségéről.

A Médiaszolgáltató a postai térítvény szerint az eljárás megindításáról értesítő végzést 2016. június 9-én vette át, nyilatkozata 2016. június 21-én érkezett.

A Médiaszolgáltató vitatta a hatósági ellenőrzés megállapításait. Álláspontja szerint mind a témaválasztás, mind a prezentáció megfelelt a III. korhatári kategória szempontjainak, azaz nem volt erőszakos, naturális, erkölcsromboló, sokkoló vagy félelemkeltő; durva nyelvezet ugyancsak nem jellemezte. Kifejtette, hogy a 12 éven felüli korosztály más képes követni egy rádióműsor tartalmát, mondanivalóját, rendelkezik olyan ismeretekkel, amelyek alapján képes az üzenetek megfelelő dekódolására, feldolgozására. Véleménye szerint nem képzelhető el, hogy a vitatott adásban megjelent viselkedési minta követendő példaként szolgáljon a kamaszok számára.

A Médiaszolgáltató a fentiekre tekintettel az eljárás megszüntetését kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés, a műsorszám meghallgatása és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

Az Önindító szórakoztató reggeli műsor, minden hétköznap 6.00 és 10.00 óra között sugározza a Music FM. A reggeli show-ban közérdekű és bulvár hírek egyaránt helyet kapnak. A négyórás adás során a műsorvezetők több témával foglalkoznak. Először egymás közt beszélnek meg a napi témákat, majd a hallgatókat biztatják véleményük és élményeik megosztására.

Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A vizsgált adást a Médiaszolgáltató az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári kategóriába (tizenkét éven aluliaknak nem ajánlott) sorolta. A választott korhatári kategóriának megfelelő figyelmeztetés a főcím előtt, 05:58:50-kor hangzott el.

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint: *„Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott”.*

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszámot az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolni, az alábbiak miatt:

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében: *„Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott”.*

Az idézett rendelkezés alapján azt a műsorszámot kell a IV. korhatári kategóriába sorolni, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A jogalkotó káros elemként emelte ki az erőszakra és szexualitásra utalást, valamint az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését, de kimerítően nem sorolta fel a potenciálisan ártalmas tartalmakat.

A jogszabályhely „különösen azáltal” fordulata arra utal, hogy a törvényalkotó szerint az erőszak és a szexualitás eleve olyan magatartásformák, amelyek – az ábrázolás mikéntjétől, illetve annak kontextusától függően – káros hatással lehetnek a kiskorúak személyiségfejlődésére. Ha tehát egy műsorszámban megjelenik a szexualitás, vizsgálni kell annak fajsúlyosságát, ábrázolásmódját, a megjelenítés kontextusát, az ezáltal közvetített üzenetet, mondanivalót (pl.: Fővárosi Bíróság 24.K.32571/2005/6. és 24.K.32571/2005/6. számú ítéletei).

A vizuális médiumokhoz képest a rádiós műfaj az ábrázolás tekintetében lényegesen korlátozottabb, azonban itt is azonosíthatók olyan eszközök (akusztikus vagy stilisztikai, dramaturgiai eszközök), amelyek fokozhatják az elhangzottak hatását.

A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete megerősítette, hogy a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságjognak engednie kell. A véleménynyilvánítási, műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen értékek maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg. Kétség esetén kizárólag a túlzott védelem lehet az elfogadható mérce.

A műsorszámot a fenti szempontok szerint elemezve a Médiatanács a következőket állapította meg:

1.

A műsorszám egyik szegmense az első randevú kérdéskörét dolgozta fel. A hallgatóknak címzett kérdés az volt, hogy hol legyen az első találkozás, erre azonban nem érkeztek válaszok, ezért a későbbiekben inkább arra voltak kíváncsiak a műsorvezetők, hogy ki mit tett meg szerelemből.

A műsorrész felvezetése és az eredeti kérdés megtárgyalása során is szóba került az első találkozás alkalmával megtörtént szex, illetve az egyéjszakás kapcsolat. E téma tárgyalása során számos szexuális utalás hangzott el, melyek – különös tekintettel az ábrázolás kontextusára és eszközeire – meghaladták a III. korhatári kategória szempontjait.

06:07:33–06:08:29

Bochkor Gábor: „Ciki-e az, hogy a pasi azt mondja, gyere föl hozzám! Hát basszus, van egy lakásom, dumcsizzunk ott. Nem feltétlenül le akarja fektetni...”

István Dániel: „De még ha igen, akkor is!”

Bochkor Gábor: „És ha igen, akkor mi van?”

István Dániel: „Persze, derüljön ki minél hamarabb, aminek ki kell derülnie!”

Pordán Petra: „Igen, de a lányok tudod, nem szeretik. Szeretik kéretni magukat, hiába akarnak ott lenni már, ott a lakásban, akkor is inkább azt mondják, hogy ááá, nem nem.”

István Dániel: „Ez hülyeség. Pont néhány hete beszéltünk erről, hogy a lányok nem merik mondani rögtön, először, hogy ők is benne lennének, tudjuk miben! Nem tudom. Hozzám mindig kecóra jöttek és soha nem volt belőle...”

Pordán Petra: „Elsőre? De várjál! Te úgy adtad a kis randijaidat, hogy megadtad a címed és akkor felcsöngettek és akkor...?”

István Dániel: „Így, ahogy mondod.”

Pordán Petra: „Az igen!”

István Dániel: „Sms-ben elküldöm.”

Bochkor Gábor: „Szeretik!”

István Dániel: „Olcsóbb a rosé nálam, nem kell jattolni.” (nevetés)

Bochkor Gábor: „Szóda még van a szifonban.”

István Dániel: „Persze, a végére mindig marad.”

06:48:12–06:48:45

Bochkor Gábor: „... fölmenni a sráchoz vagy a lányhoz, miért kell ezt a szemérmeskedést, feszengést egy túlárázott cappuccino mellett?”

István Dániel: „Pontosan, a csajok nyomulnak, hogy mégsem megyek föl az elsón, meg nem adom oda magam könnyen, holott nekem például simán volt kapcsolatom úgy, hogy jöttek föl először és utána maradtunk, tehát semmi jelentősége nincs, hogy hol intézed. Padon vagy fizetsz egy csomó pénzt a drága borért. Minek?”

Bochkor Gábor: „Persze! Nem is kell feltétlenül beteljesednie annak, mégis sokkal többet megtudsz a másiktól, mint ha kéglin kívül történik.”

07:27:23–07:27:30

Pordán Petra egy 14 éves kori élményét osztotta meg a többiekkel, amikor egy fiúval Hip Hop Boys koncertre ment.

István Dániel: „És mit énekelte utána? Megrántottak, most már nem bánom?”

Pordán Petra: „14 voltam!”

07:27:38–07:28:05

Az első randevú egy moziban témához az alábbi felvetések érkeztek:

Bochkor Gábor: „... és ott ültök és maximum van egy kis ilyen érintkezési kísérlet, hogy a popcorn-jába belenyúlok, vagy kilyukasztom alulról a popcorn zacskót, és ráhúzom és hagyom, hogy vegyen! Ismeritek a Forró rágógumit?”

Pordán Petra: „Hát azt az első randin még ne húzd!”

István Dániel: „Kérsz popcorn-t? Hmm-hmm.”

Bochkor Gábor: „Popcorn, popcorn, hű egy gomba, ezt leszakítom!”

István Dániel: „Jó nagy popcorn!”

07:46:04–07:46:13

Bochkor Gábor hallgatói üzenetet olvasott fel: „Most Petrának adok igazat, anno a U2 koncerten a Balogh Réka először bemutatkozott, aztán fölvettem a nyakamba, koncert után lepippantott és vége.”

07:46:23–07:46:35

Bochkor Gábor üzenetet olvas fel: „Állati jó a műsor! Én fölvittem a csajt, ő kérdezi, bekapcsolhatom a tévét? Én: be. Előzőleg felnőtt csatornán hagytam, reggel együtt ébredtünk.”

Pordán Petra: „Oh, az jó!”

Bochkor Gábor: „Hát beindította a látvány!”

Pordán Petra: „Hát persze!”

2.

A műsorszám egy későbbi részében, az Ösztrogén klub című rovatban a szexuális felvilágosításról volt szó egy bulvárhírből kiindulva, mely szerint Cicciolina minden szexuális jellegű kérdést kitérít a 23 éves fiával, Ludwiggal. Ehhez kapcsolódóan a hallgatókat a műsorvezetők arról kérdezték, hogy kit hogyan világosítottak fel a szülei, milyen tanáccsal látták el az első szexuális együttlét előtt. A szegmensben számos alkalommal elhangzott szexuális utalások érettebb közönséget igényelnek, kerülendők a III. korhatári kategóriában.

09:04:44–09:05:10

István Dániel: „Annyira beteges nekem ez, hogy szerintem simán az Ilonka eljártssa a jelenetet, hogy rekonstruálják.”

A szerkesztők bejátszása: „*Fel-le, fel-le, fel-le.*”

István Dániel: „*Örület, hogy mik vannak azon a kis műszeren.*”

Bochkor Gábor: „*Fel-le, fel-le, fel-le, Ludwig.*”

09:16:51–09:17:15

Bochkor Gábor: „*Biztos vagyok benne, hogy látott már (Ludwig) ilyen filmet.*”

István Dániel: „*Reméljük, hogy nem a lovas jeleneteket kapta el.*”

Bochkor Gábor: „*Lovas? Nem, ilyen kígyós volt!*”

István Dániel: „*Igen? Összekevertem a Mária Teréziával!*”

Bochkor Gábor: „*Igen, össze.*”

09:23:13–09:23:20

Bochkor Gábor hallgatói üzenetet olvas fel: „*Én csak azt tanultam meg, hogy ne hagyjam üvöltve élvezni a csajt, ha nálam a szomszéd szobában van.*”

09:28:47–09:28:58

Bochkor Gábor hallgatói üzenetet olvas fel: „*Apám csak annyit mondott, nálunk a kerületben odafigyelve csajozzak, nehogy valami féltestvérre fújjon a szél. Ezzel le volt tudva.*”

09:29:15–09:33:20

Betelefonáló: „*Nincs nálam semmi probléma, csak éppen a fiam az 17 éves és ő mindig kérkedik azzal, hogy mekkora penge az ágyban. Van egy lányom is, hát ő is átesett már a tűzkeresztségen, mondjuk annak azért annyira nem örültem, megígértem a gyereknek, hogy ha bejön a kerületbe, akkor meneküljön, de a fiú az ugye más. Tehát ő mindig osztja az észt, hogy mekkora penge és én szoktam néha neki oktatóórát tartani, és akkor hüledezik egy kicsit.*”

Pordán Petra: „*De várjál, ő leül veled szembe, és beszélgetek és mondja, hogy apa, én ezt meg ezt csináltam, és te elmondod, hogy kéne máshogy?*”

Betelefonáló: „*Persze, hát nincs ezzel semmi probléma! Tudnod kell, hogy a mi családuknak eléggé szabad szellemű, Magyarországon ebből mindenki problémát csinál. Az én faterom olyan volt, hát vagy kisipoljátok, vagy nem...*”

Pordán Petra: „*Várj, csúnya szavakat ne!*”

Betelefonáló: „*Kulturáltan fogalmazok, tehát mondom, ha ő két napig nem szexel, akkor neki fáj a feje. Ebben a szellemben nevelkedtem.*”

Pordán Petra: „*Huhh, jó, ez nem volt durva, kicsit megijedtem!*”

Betelefonáló: „*Tudok én disztíngválva mondani dolgokat! A legutolsó két beszélgetés a fiammal, ott is megpróbálom körbeírni, tehát a khmm, franciás dolgokról volt szó, és nekiállt egy-két dolognál fintorogni, mikor elmagyaráztam, hogy fiam, a nő szereti, ha egy picivel a lukkal lejjebb...*”

Pordán Petra: „*Ne, nem!*”

Betelefonáló: „*Na, szóval volt egy oktatás is, és elmagyaráztam, hogy nem a mennyiség, hanem a minőség számít, tök mindegy, hogy hány éves vagy!*”

Bochkor Gábor: „*Milyen jó apa vagy!*”

Betelefonáló: „*Hát, de miért, nem? Ha 30 éves vagy, na, akkor mondom, a mostani párom az 29. Ha a 17 éves önmagamát kéne adnom, akkor azt mondaná, hogy mi volt ez a pisztolás, tehát...*”

Bochkor Gábor: „*Borzalmasak voltunk, így van.*”

Betelefonáló: „*Igen, mert akkor a mennyiség ment, akkor olyan 25 fele rámentünk a mennyiségre és a minőségre, és ugye 30 felett elkezd gondolkodni az ember, hogy most már azért oda kéne tenni valamit, hogy emlékezzenek ránk, hogy mit csináltunk. És ezt próbálom a gyereknek is 17 évesen, hogy ne kérkedjél a méreteiddel, meg hogy mekkora penge vagy és kit és hol és mikor, hanem hogy hogyan. Mit tettél meg azért, hogy az a nő azt mondja, hogy húú basszus, ha nem leszünk egy év múlva vagy öt év múlva, akkor is...*”

Bochkor Gábor: „*Gábor, mennyit tett a nőkért most!*”

Pordán Petra: „Igen, nagyon sokat, ez most tök jó, a kis 17 éves lányoknak te vagy a példakép szerintem!”

Betelefonáló: „Várjál, 15 éves a lányom, a fiam az 17.”

Pordán Petra: „A 15 éves lányod túl van rajta? Ne idegesíts, hogy lehet az?”

Betelefonáló: „Hát ez úgy sikerült, hogy nekem egy éve most tönkrement a házasságom, illetve most már másfél éve és hát ilyenkor a gyerekek rá szoktak erre menni. Sajnos magamra vállaltam ezt a csúnya feladatot, hogy tudom, hogy miattam ment tönkre ez a történet. Én ezt be is vállalom bárki előtt is, és ilyenkor mi van, a gyerek nem kapja se innen a szeretetet, se onnan a szeretetet, mit csinál, hova menekül? A párjához. Aki persze szintén 15 éves volt, és megfogadtattam a lánnyal, könyörögtem neki, hogy ha véletlen igen, akkor is, hogy. Vele sincs ilyen titkolózási történet, neki is mindent elmagyarázok, hogy nem muszáj mindent, ahogy a neten a pornófilmekben látsz, tehát más a szex és más a szerelem. Más a szeretkezés és más a b....., a dugás.”

István Dániel: „Értjük, értjük. [...] Ez mindent elmesélt volna!”

Bochkor Gábor: „Ez mindent. És ha nem szólunk rá ezerszer, hogy ilyet vagy olyat ne, akkor szerintem elmondta volna, a genitália alkatrészeit elárulja a lányának és...”

Pordán Petra: „Hát belelendült!”

István Dániel: „Ez egy hétfői nagy téma lesz: Gábor, az apa.”

Bochkor Gábor hallgatói üzenetet olvas fel: „Fater azt mondta, ha van csaj, akivel járnék, hozzam föl. Bemutatom neki, magukra hagyom őket, egy óra múlva megmondja, érdemes-e vele foglalkoznom.”

A klasszifikációhoz támpontot nyújtó, „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című médiatanácsai ajánlás (a továbbiakban: klasszifikációs ajánlás) kifejti:

„... a médiaszolgáltatóknak figyelemmel kell lennie arra, hogy a **serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság jellemzi. A nemiséggel kapcsolatos beállítottsághoz még gyakran szorongás és negatív attitűdök kapcsolódnak.**”

„Emellett a serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése a jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. Ezért különösen kerülendőek többek között az olyan műsorszámok, amelyek a nemi szerepeket illetően negatív kliséket terjesztenek, torz magatartásmintákat közvetítenek, a partnerkapcsolatban nem az egyenrangúságot hirdetik, illetve társadalmilag elfogadottnak állítják be a csak szexuális célra létrejövő, érzelemmentes kapcsolatokat és a promiszkuitást. **A médiatartalmakban megjelenő életvezetési modellek erősen hatnak a serdülőkre, így a televízión keresztül könnyen elérhető szexuális információ akkor nem rejt veszélyeket, ha az a kiskorú fejlődési szintjének megfelelően nyújt tájékoztatást.**”

„... a **felnőtt témák tárgyalása akkor megengedhető ebben a korhatár-kategóriában, ha azokat a kibontásukban megfelelő körültekintéssel és érzékenységgel kezelik.**”

A Médiatanács megállapította, hogy a kifogásolt szegmensek nem feleltek meg a fenti szempontoknak.

A tartalmi jellemzők összefoglalásaként elmondható, hogy a műsorban egy sor olyan téma merült fel (párkapcsolat, első szexuális élmény, szexuális felvilágosítás), amely különösen érzékenyen érinti a 12-16 év közötti korosztályt. Ennek a fejlődési szakasznak ugyanis legfőbb jellemzője, hogy noha a család még meghatározó szerepet játszik, elkezdődik a szülőktől független identitás kialakulása, az első párkapcsolati tapasztalatok megszerzése, a felnőtt, felelős döntéseket hozó, önálló személyiség kialakulása.

1.

Az első kifogásolt részben több olyan nyers és vulgáris hallgatói és műsorvezetői megjegyzés került adásba, amelyekben a szexualitás az érzelmi jelentőségétől megfosztva, a fizikai aktus szintjére alacsonyítva jelent meg (pl.: megrántottak, lepíppantott).

A fentiekén túl a szegmens üzenete is aggályos. A műsorszám idézett részében nagyon markánsan, ellenpont nélkül jelent meg az a vélemény, hogy mindenkinek jó, ha az első randi szexuális aktussal zárul, sőt valójában mindkét fél ezt szeretné (István Dániel: *„Derüljön ki minél hamarabb, aminek ki kell derülnie!”*).

A 12-16 éves kor a gyermekek értékrendszerének kialakulása szempontjából a legkritikusabb időszak. A nemi érés időszakában lévő serdülők fokozottan érdeklődnek a szexualitással összefüggő kérdések iránt, és az azonosulási mintákat az őket körülvevő környezetben keresik. A nemi szerepekkel kapcsolatos vélekedések és társas viselkedések nagy részét megfigyelés útján sajátítják el. A fentebb idézett klasszifikációs ajánlás is kifejti, hogy a serdülők gyakran mintaként tekintenek a médiában megjelenő életvezetési modellekre, illetve példaképként a médiaszemélyiségekre.

A népszerű közszerelők az idézett esetben olyan véleményt hangoztattak, mely akadályozhatja az intimitásra való képesség kialakulását.

A serdülőknek elégséges teret kell biztosítani ahhoz, hogy a szükséges fizikai és lelki érettség birtokában maguk dönthessenek arról, mikor kezdeményeznek szexuális kapcsolatot. Másképpen megfogalmazva: a kamaszok a médiatartalmakon keresztül ne érezzék annak nyomását, hogy feltétlenül, akár az első randevún szexuális tapasztalatokra kell szert tenniük, hogy kortársaikhoz vagy ismert médiaszemélyiségekhez hasonlítsanak, esetleg magasabb önértékeléshez jussanak.

2.

Az Ösztrogén klub című műsorrészben, igaz, egy-két szavas utalás erejéig, de megjelent a szexualitás extrém módja (az állatokkal folytatott aktus), ami semmilyen formában nem lehet része a III. korhatári kategóriába sorolt műsorszámoknak. Az extrém szexuális magatartásokra való utalás megzavarhatja a korosztály nemi, szexuális, erkölcsi fejlődését.

A felolvasott sms-ek és az egyik hallgatóval telefonon folytatott beszélgetés ugyancsak nem a 12-16 éves kamaszok érettségi szintjén nyújtott tájékoztatást az érintett korosztályt különösen érdeklő kérdésekről. A gyermeki nemiségből lassan, fokozatosan fejlődik ki a felnőtt érett szexualitása. Ezt a fejlődési folyamatot az segíti leginkább, ha nem avatkoznak bele sem tiltással, sem izgatással. Az Ösztrogén klub című műsorrész olyan tartalmat közvetített, amely kimeríti az utóbbi fogalmát.

A felolvasott sms-ekről elmondható, hogy azok kiválasztásában a műsorvezetők nem voltak körültekintőek. Az *„Apám csak annyit mondott, nálunk a kerületben odafigyelve csajozzak, nehogy valami féltestvérre fújjon a szél. Ezzel le volt tudva.”* vagy *„Fater azt mondta, ha van csaj, akivel járnék, hozzam föl. Bemutatom neki, magukra hagyom őket, egy óra múlva megmondja, érdemes-e vele foglalkoznom.”* mondatok nemcsak nem segítik, de akadályozhatják a fiatal az egészséges szexualitás kibontakozásában, illetve gátolhatják az egyenrangú partnerkapcsolatokra való képesség kialakulását.

Az első sms-ből levonható következtetés alapján egy fiatal nem tudhatja, hol akad féltestvérre, míg a második üzenet szerint egy lánnyal valamiféle teljesítménye alapján érdemes foglalkozni (vagy nem érdemes vele foglalkozni), amit érzelmi kötődéstől, kölcsönös vonzalomtól függetlenül akár egy idősebb, tapasztaltabb férfi is tesztelhet. Kijelenthető, hogy az üzenet kóros kapcsolati mintát jelenített meg.

Ugyanez mondható el a „más a szex és más a szerelem. Más a szeretkezés és más a b....., a dugás” vagy az „akkor a mennyiség ment, akkor olyan 25 fele rámentünk a mennyiségre és a minőségre, és ugye 30 felett elkezd gondolkodni az ember, hogy most már azért oda kéne tenni valamit, hogy emlékezzenek ránk, hogy mit csináltunk” hallgatói hozzászólásokról, melyek különbséget tettek a szex és az intimitás között.

A műsorvezetők a felolvasott üzeneteket nevetéssel nyugtázták. A telefonon kapcsolt hallgatótól ugyan kérték, hogy nyers kifejezéseket ne használjon, hogy ne mondjon ki mindent, azonban az előadottakat semmilyen módon nem ellenpontoszták, reakcióik nélkülözték a műsorvezetőktől elvárható, kellő szintű érzékenységet és körültekintést.

Hangsúlyozza a Médiatanács – mindkét problémásnak ítélt műsorrésszel kapcsolatban –, hogy nem önmagában a témaválasztás indokolta a magasabb korhatári kategóriába sorolást, hanem a szegmensek üzenete, a következtetések, illetve az ellenpontosztás hiánya, amelynek káros hatását a közreadás módja, stílusa, hangneme fokozhatta.

A fentiek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a vizsgált műsorszám alkalmas lehetett a 12-16 év közötti korcsoport egészséges személyiségfejlődésének káros befolyásolására.

A műsorszám III. korhatári kategóriában történt közzétételével a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint „a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé”.

A Médiaszolgáltató a kifogásolt műsorszámot 6.00 órától sugározta.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató ezzel megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

A Médiatanács a jogkövetkezmény kiválasztása során az alábbiakat vett figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezmény abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése értelmében:

„[...] ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket”.

A Médiatanács jelen előterjesztés elkészítéséig egy esetben állapította meg az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben, a 2016. január 12-én sugárzott Önindító című műsorszám helytelen korhatári kategóriába sorolása miatt [866/2016. (VII. 12.) számú határozat].

Az idézett jogszabályhely értelmében az ismételtség megállapításánál a tárgyalt jogsértést megelőző 365 napon belül történt, jogerős médiatanácsi határozatban megállapított, nem csekély mértékű jogsértéseket kell figyelembe venni.

A jelenlegi és a 866/2016. (VII. 12.) számú határozattal lezárt eljárás egyazon időpontban (2016. május 31-én) indult, ezért az ismételtség megállapításánál a 2016. január 12-én

sugárzott Önindító című műsorszám miatt jogsértést megállapító 866/2016. (VII. 12.) számú határozat nem vehető figyelembe.

Az ismételtség a fentiekre tekintettel nem állapítható meg.

A gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését a Médiatanács súlyos törvénysértésnek tekinti, erre tekintettel az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezmény nem volt alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés b) pontja jelenti.

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatoságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

Az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek száma körében a Médiatanács a közönségmérés adataira hivatkozik:

Bár a Music FM földfelszíni, körzeti kereskedelmi rádió, Budapest vételkörzettel, a közönségmérés adatai alapján kiemelkedő a hallgatottsága. A TNS Hoffmann Kft. által közölt adatok szerint a Music FM adó 2016 januárjában naponta 202 000 hallgatót ért el Budapesten, és országos viszonylatban is csak három országos vételkörzetű rádió (Class FM, Kossuth Rádió és Petőfi Rádió) előzte meg.

Az érintett korcsoportra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, azonban a kiemelt hallgatottságból következően kiskorúak is találkozhattak a jogsértő tartalmakkal.

Megjegyzi a Médiatanács, hogy a Music FM az ország legnagyobb körzeti frekvenciájával rendelkező rádióadó, Budapesten és a főváros 100 km-es körzetében fogható, ezzel lefedettsége Magyarországon megközelíti a 35%-ot, ezen felül online és mobil applikációval is hallgatható.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés folyamatosága és időtartama, ismételtsége, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelem és kár, személyiségi jogsérelem, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek száma, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdése bb) pontja értelmében ötvenmillió forint.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés bb) pontja alapján az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt a kiszabható bírságmaximum 0,2 %-ának megfelelő 100 000 Ft bírság megfizetésére kötelezte.

A Médiatanács a bírság összegét úgy határozta meg, hogy egy esetleges újabb jogsértés esetén alkalmazandó jogkövetkezmény meghatározásánál érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz az ismétléssel járó növekvő progresszivitás és a szankcionálás kiszámíthatósága, előreláthatósága.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A bírság meg nem fizetése esetén a Médiatanács az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 161. §-a szerint intézkedik a bírság behajtásáról az adóhatóság útján. A késedelmesen megfizetett bírságot az Art. 165. § (1) bekezdése alapján az esedékesség napjától késedelmi pótlék terheli, melynek mértéke a 165. § (2) bekezdése értelmében minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, illetve a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. július 19.

A Médiatanács nevében:

dr. Karas Monika
elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat